

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 6, 30 Июнь

XX ASR BOSHLARIDA AQSHDA AGRAR -IQTISODIYOTNING HOLATI.

To‘rayev Anvar Ismoilovich

Osiyo xalqaro universiteti, Tarix va filologiya kafedrasida katta o‘qituvchisi

Annotasiya: Amerika qishloq xo‘jaligining asosiy mahsulotlari: bug‘doy, makkajo‘xori, paxta, sut mahsulotlari va go‘sh t uchun narxlarning o‘zgaruvchanligi bilan bog‘liq ma‘lumotlar ilmiy adabiyotlar orqali tahlil qilib berilgan. AQSh shtatlarni iqtisodiy o‘rnatilgan suratlari, shtatlardagi qishloq xo‘jaligi va fermerlik harakatini tahlil qilganda, uning kattaligi, turli geografik mintaqalardagi iqlim va tabiiy sharoitlarning farqli jihatlari o‘rganildi. XIX asrning ikkinchi yarmida qishloq xo‘jaligining jadal rivojlanishiga AQShning g‘arbiy viloyatlarini faol mustamlaka qilish jarayoni ham maqolada yoritilib o‘tilgan.

Kalit so‘zlar: AQSh, Buyuk Dasht mintaqalari, Tinch okeani, Shimoliy-Sharqiy Shtatlar, makkajo‘xori, paxta, sut mahsulotlari, dvigateli, telegraf, temir yo‘llar, okean layneri, telefon, elektr energiya.

СОСТОЯНИЕ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННОЙ ЭКОНОМИКИ США В НАЧАЛЕ XX ВЕКА.

Аннотация: На основе научной литературы анализируются данные, связанные с волатильностью цен на основные продукты американского сельского хозяйства: пшеницу, кукурузу, хлопок, молочные продукты и мясо. При анализе картины экономического роста штатов США изучались сельское хозяйство и земледельческое движение в штатах, его размеры, различные аспекты климата и природных условий в разных географических регионах. В статье также освещен процесс активной колонизации западных регионов США во второй половине XIX века с бурным развитием сельского хозяйства.

Ключевые слова: США, Великие равнины, Тихий океан, Северо-восточные штаты, кукуруза, хлопок, молочные продукты, двигатель, телеграф, железные дороги, океанский лайнер, телефон, электроэнергия.

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 6, 30 Июнь

THE STATE OF AGRICULTURAL ECONOMY IN THE USA AT THE BEGINNING OF THE XX CENTURY.

Abstract: The data related to the volatility of prices for the main products of American agriculture: wheat, corn, cotton, dairy products and meat are analyzed through scientific literature. When analyzing the pictures of the economic growth of the US states, the agriculture and farming movement in the states, its size, the different aspects of the climate and natural conditions in different geographical regions were studied. In the second half of the 19th century, the process of active colonization of the western regions of the USA to the rapid development of agriculture is also highlighted in the article.

Key words: United States, Great Plains, Pacific Ocean, Northeastern States, corn, cotton, dairy products, engine, telegraph, railroads, ocean liner, telephone, electric power.

KIRISH

XX asr boshlarida AQSh dunyodagi eng yirik qishloq xo'jaligi ishlab chiqaruvchilari edi¹. Unumdor tuproqlarning ulkan kengligi, shuningdek, iqlim zonalarining xilma-xilligi amerikalik fermerlarga muhim raqobatda ustunlik berdi. 1860-1910-yillar oralig'ida da fermerlar soni 3 marta ko'paydi.

ASOSIY QISM

Qishloq xo'jaligida foydalaniladigan yer esa 160 mln. gektardan 352 mln. ga yetdi. XIX asrning ikkinchi yarmida qishloq xo'jaligining jadal rivojlanishiga AQShning g'arbiy viloyatlarini faol mustamlaka qilish yordam berdi. Fuqarolar urushidan oldin ham, ammo ayniqsa, u tugagandan so'ng, Missisipi daryosining G'arbiy qismidagi Buyuk Dasht mintaqalariga va Tinch okeanining o'ziga millionlab odamlar ko'chib kelishdi. Ko'chib o'tishning eng muhim sababi Homestead akti (Homestead Act, 1862) bo'yicha qonuniy va juda arzon² yer olish imkoniyati edi. Shu bilan birga, og'ir va mashaqqatli mehnat tufayli 1870-1900 yillarda ikki millionga yaqin yangi fermer xo'jaliklari tashkil etildi, bu qishloq xo'jaligida band bo'lgan yer maydonini ikki baravar oshirdi³. 1897 yildan boshlab

¹ Historical Statistics of the United States. Volume 4. Cambridge, 2006. -P. 160.

² По закону, любой гражданин США, не испытывающий симпатий к Конфедерации, мог получить до 160 акров земли по цене до 1.25 долл. См.: Миклашевский А. Н. Гом-стед // Энциклопедический словарь Брокгауза и Ефрона. М., 1905. –С. 84.

³ Язьков Е. Ф. Фермерское движение в США (1918-1929 гг.) М., 1974. -С. 18.

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 6, 30 Июнь

AQShda iqtisodiy o'sish boshlandi, bu darhol ijtimoiy kayfiyatda aks etdi. Yozuvchi Volter Lord o'sha davrdagi Amerika jamiyatidagi kayfiyatni shunday tasvirlaydi:

“Nyu-York Times” gazetasi 12.31.1899 yildagi to'rtta tahririyat nashrini XIX asr sharhiga bag'ishladi. Ixtirolar g'urur bilan tasvirlangan-bug' dvigateli, telegraf, temir yo'llar, okean layneri, telefon, elektr energiyasi va hatto kassa apparati haqida so'z yuritilib, Ular yangi yutuqlarga yo'l ochishlari kerak deyiladi. “Biz yangi 1900 yilga kirmoqdamiz, bu bizni yangi asrga olib boradi.....va bu asrda sivilizatsiyaning gullab-yashnashi yanada yorqinroq ko'rinadi” deb yozilgan edi xulosa qilib.

Yakshanba va'zlari xuddi shu ruhda o'tkazilgandi. Muhtaram Nyuell Duayt Xillis ilhomlanib shunday deydi: “qonunlar adolatli, hukmdorlar insonparvar bo'lib bormoqda; musiqa yanada yoqimli va kitoblar dono bo'ldi; oilalar hozir baxtliroq, yuraklar nihoyat yumshoqroq va xotirjamroq bo'ldi. “Umidlar shunchalik yuqori ekanligi ajablanarli emas. Qit'aning har ikki tomonida ham mamlakat hech qachon bunday farovonlikda bo'lmagandi. Portlenddagi Oregon 1899 yilni “Oregon tarixidagi eng muvaffaqiyatli yil” deb nomladi. Viskonsin shtati rahbari shunday yozadi:” hech qachon bunday umid bilan bir yil o'tmagan. “Louisville Courier-Journal:” .....Va hatto abadiy norozi fermerlar ham baxtli edilar⁴” deyilgan.

Bu farovonlik davridan oldin 1870-1897 yillardagi uzoq davom etgan inqiroz, birinchi navbatda, ishlab chiqaruvchi kuchlarning tez o'sishi bilan bog'liq edi. Bu Amerika qishloq xo'jaligining asosiy mahsulotlari: bug'doy, makkajo'xori, paxta, sut mahsulotlari va go'sht uchun narxlarning o'zgaruvchanligi bilan xarakterlanadi. Inqiroz paydo bo'lishining yana bir asosiy sababi Shimoliy-Sharqiy Shtatlardagi, an'anaviy qishloq xo'jaligi hududlaridagi og'ir iqtisodiy vaziyat edi, bu erda yer fondi uzoq vaqtdan beri tugagan va fermerlar uchun G'arbdan kelgan pionerlar (pioner tekshirilmagan biror joyga birinchi bo'lib kelgan va o'rnashib qolgan kishi) bilan narxlar bo'yicha raqobatlashish qiyin bo'ldi, ular narxlarni juda past baholaydilar⁵, yerning arzonligi tufayli 1900 yilga yer maydonlarini o'zlashtirish sekinlashdi: 1897 yildan 1920 yilgacha yangi fermer xo'jaliklari va rivojlangan hududlarning o'sishi kamaydi. 1900 yildan 1910 yilgacha o'sish 5737 mingdan 6362

⁴ Cochrane W. W. Development of American agriculture: A historical analysis. Minnesota, 1993. -P. 9.

⁵ Язьков Е. Ф. Фермерское движение в США (1918-1929 гг.). М., 1974.- С. 19.

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 6, 30 Июнь

minggacha bo'lgan va 1920 yilga kelib AQShda 6448 ming fermer xo'jaligi mavjud edi. 1900 yildan 1910 yilgacha fermer xo'jaliklari ostidagi erlar soni atigi 39 million gektarga, ya'ni 839 milliondan 878 million gektarga oshdi, 1920 yilga kelib fermer xo'jaliklari ostida 956 million gektar yer maydon egallab olindi.

Biroq, qo'shma Shtatlardagi qishloq xo'jaligi va fermerlik harakatini tahlil qilganda, uning kattaligi, turli geografik mintaqalardagi iqlim va tabiiy sharoitlarning farqi tufayli butun mamlakatni bir xilda tahlil qilish xato bo'ladi. Rus tarixshunosligida Amerikadagi rayonlashtirish masalasida tortishuvlar mavjud.

1910 yilda AQSh aholini ro'yxatga olish byurosi mamlakatni geografik mintaqalarga ajratdi, ular bugungi kunda ham qo'llanilmoqda. Mamlakat 4 makroregionga bo'lingan:

- Shimoli-Sharq (yangi Angliya va O'rta Atlantika mintaqasi)
- O'rta g'arbiy (Markaziy shimoli-Sharqiy va Markaziy shimoli-G'arbiy)
- Janubiy (Janubiy Atlantika, Markaziy Sharqiy va G'arbiy Janubiy)
- G'arbiy (tinch okeani va tog'li hududlar).

Gordeev G. S. o'zining "Yersiz amerikalik fermer" asarida ushbu bo'linishda AQShning turli mintaqalarida o'rnatilgan iqtisodiy va ijtimoiy aloqalarni e'tiborsiz qoldirilganini ta'kidlab, tanqid qiladi⁶. Shunday qilib, Merylend va Delaver Shtatlari, senzura ko'ra, Janubiy Atlantika mintaqasiga tegishli bo'lib, bu yerda rivojlangan iqtisodiy aloqalar e'tiborsiz qoldirilgandi va u okean janubining qolgan qismidan, shu jumladan qishloq xo'jaligidan farq qiladi. Shu bilan birga, O'rta G'arb 2 mintaqaga bo'lingan, garchi mintaqalar umuman bitta iqtisodiy makon sifatida mavjud bo'lsa-da, bu yerda bir tomondan makkajo'xori va bug'doy ekinlarining keng fermer xo'jaliklari va Buyuk ko'llar havzasining rivojlangan sanoat markazlari mavjud edi⁷. Boshqa tomondan butun yagona iqtisodiy tizim yaratilgan mintaqalar edi. L. V. Smiryagin "AQSh okruglari: zamonaviy Amerika qiyofasida" asarida ta'kidlaganidek, amerikalik geograflar Shtatlarni tahlil qilishda ko'pincha ma'muriy-geografik bo'linishidan (AGD) foydalanadilar. Biroq, bu yondashuv ko'pincha Shtatlar va ma'muriy birliklarning o'zida fuqarolarning ijtimoiy-iqtisodiy faoliyatidagi farqlarni

⁶Гордеев Г. С. Обезземеливание американского фермерства: процессы дифференциации. М., 1928. -С. 198.

⁷ Гордеев Г. С. Обезземеливание американского фермерства: процессы дифференциации. М., 1928. -С. 207-210.

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 6, 30 Июнь

e'tiborsiz qoldirishadi. Masalan Shimoliy Texaslik Sharqiy Texaslikka qaraganda Oklaxoma bilan umumiy bo'lishi xususiyati yuqori bo'lgan⁸. Amerika ichidagi bunday transchegaraviy farqlar, ayniqsa, qishloq xo'jaligi haqida gap ketganda yaqqol namoyon bo'ladi. 1900 yilga kelib qo'shma Shtatlarda uzun sektor yoki kamar deb ataladigan ma'lum bir mahsulot turiga ixtisoslashgan qishloq xo'jaligi mintaqalari shakllandi. Janubda Florida, Jorjiya, Janubiy Karolina, Alabama, Missisipi, Luiziana Shtatlarida va Texasning Janubiy qismida paxta an'anaviy ravishda dominant ekin bo'lib kelgan. Tamakining katta qismi Tennessi, Kentukki, Shimoliy Karolina va Virjiniyada yetishtirilgan. Makkajo'xori kamari O'rta G'arbiy Shtatlarning Ayova, Illinoys, Indiana, Janubiy Michigan, G'arbiy Ogayo, Sharqiy Nebraska va Kanzas, Janubiy Minnesota va Missuri qismlarini qamrab oladi. Bug'doy deyarli barcha Shtatlarda u yoki bu tarzda etishtirildi, ammo aksariyati bug'doy kamariga to'g'ri keladi: Shimoliy Texas, Oklaxoma, Nebraska va Koloradoda kuzgi ekinlar yig'ib olinadi, yozda bug'doy Montana, Janubi va shimolida yetishtiriladi. Qo'shma Shtatlarda geografik rayonlashtirish bo'yicha yuqoridagi kuzatuvlarni hisobga olgan holda, ushbu tadqiqotda turli xil yondashuvlar qo'llaniladi. Ammo shuni ta'kidlash kerakki, qishloq xo'jaligiga oid statistik ma'lumotlarning asosiy qismi ro'yxatga olish natijalaridan olingan, shuning uchun AQSh aholini ro'yxatga olish byurosi tomonidan tasdiqlangan geografik bo'linma Amerika dehqonchiligini miqdoriy tahlil qilish bilan shug'ullangan. AQSh qishloq xo'jaligidagi vaziyatni umumiy tushunish uchun har bir mintaqadagi vaziyatni alohida ko'rib chiqish kerak, chunki qishloq xo'jaligining rivojlanishi ularning har birida turli bosqichlarda bo'lgan.

Shimoliy Amerika Qo'shma Shtatlari an'anaviy joylarda bo'linadi:

-Yangi Angliya (Meyn, Nyu-Xempshir, Vermont, Massachusets, Rod-Aylend, Konnektikut) va

-O'rta Atlantika (Nyu York, Nyu-Jersi, Pensilvaniya).

Ushbu mintaqa 1900-1920 yillarda eng ko'p o'zgargan. Bu erda biz fermer xo'jaliklari sonining tez pasayishini kuzatmoqdamiz (1-jadval): 1900 yildan 1910 yilgacha fermer xo'jaliklari soni 3% ga, keyingi o'n yillikda esa 12% ga kamaydi. Shu bilan birga, ishlov beriladigan va yoki mahsuldor erlarning

⁸Смирнягин Л. В. Районы США: портрет современной Америки. М., 1989. -С. 9-10.

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 6, 30 Июнь

umumiy soni kamayib bormoqda, garchi sekinroq bo'lsa ham yigirma yil ichida maydon 12% ga kamaydi.

Biroq, Shimoli-Sharqdagi fermer xo'jaliklarida yana bir sifat o'zgarishi sodir bo'layotgandi. Mazkur davrda mahsulot narxlarining o'sishi fermerlarga katta miqdordagi ishchi kuchini yollashga imkon berdi; shunday qilib, ish haqi xarajatlari darajasi 3 baravar oshdi. Tadqiqotchi E. F. Yazkov bunday o'zgarishlarni fermer xo'jaliklarini intensivlashtirish va kengaytirish bilan izohlaydi. Uning so'zlariga ko'ra, bu davrda kichik ishlab chiqaruvchilarning yirik fermer xo'jaliklari tomonidan ko'chirilishi sodir bo'lmoqda edi⁹. Bu Shimoliy Amerika Qo'shma Shtatlarida kichik soni bosqichma-bosqich qisqartirish bor, deb ishonch bilan aytish mumkin emas (dan 1 uchun 99 maydoni) fermer xo'jaliklari, va barcha turlari. Shimolda o'rtacha xo'jalik hajmi XIX asrning o'rtalarida dan kamaytirish boshlangandi, 1850-yil ekin maydonlar 113 gektar maydondan 1900 yilga kelib 97 gektar maydonga qisqargan. Biroq, keyingi 20 yil ichida fermaning o'rtacha hajmi 2 gektarga, 1930 yilga kelib esa yana 3 gektarga o'sdi¹⁰. Ta'kidlash joizki, vaziyat hududlar aro farq qilardi. Sanoat va shaharlar jadal rivojlanayotgan O'rta Atlantika mintaqasida ferma maydonining hajmi o'zgarmadi yoki kamaymadi. Yangi Angliyada va Massachusetdan tashqari, fermer xo'jaliklari hajmi o'sdi¹¹.

Yazkov E. F. aytishicha, fermer xo'jaliklarini ko'paytirish va ko'proq ishchi kuchini yollash orqali yirik fermerlar ishlab chiqarishni faollashtirishga erishilgan. Qishloq xo'jaligida hosildorlikni oshirishning asosiy ko'rsatkichi, birinchi navbatda, mamlakatning biron bir mintaqasida biron bir mahsulot turi ko'payishi bilan emas balki, ekin maydonlar kengayishi hisobiga ishlab chiqarishning oshishi asosiy omil bo'lgan¹².

XULOSA

Mashhur amerikalik tarixchi Jozef Burstin kichik fermer xo'jaligining qisqarishini to'g'ridan-to'g'ri qayd etmasa-da, Amerikada dehqonlar kamayishi mumkin bo'lgan sababini aytib o'tadi. Gap shundaki, mazkur davrda Amerika jamiyatining, shu jumladan dehqonlarning iste'mol talablari ko'paymoqda.

⁹ Yazkov E. F. AQShdagi fermerlik harakati (1918-1929) T., 1974. –B. 24.

¹⁰ Historical Statistics of the United States. Volume 4. Cambridge, 2006. -P. 54.

¹¹ Historical Statistics of the United States. Volume 4. Cambridge, 2006. -P. 54.

¹² Amerika dehqonchiligining mahsuldorligi 1800 yildan 1950 yillarga qadar deyarli o'zgarishsiz qoldi. Qarang: Amerika Qo'shma Shtatlarining tarixiy statistikasi. Volume 4. Cambridge, 2006. -P.199-200.

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 6, 30 Июнь

Burstin Amerikaning qishloq joylarida iste'molning o'zgarishiga ta'sir ko'rsatgan ikkita asosiy omilni keltiradi: pochta orqali bepul etkazib berishning paydo bo'lishi, shuningdek katalog (ro'yxat) asosida mahsulotlarini sotadigan do'konlarning paydo bo'lishi¹³. Tadqiqotchining ta'kidlashicha, bu yangiliklar fermerlar o'nlab yillar davomida izolyatsiyada bo'lib qolishini yo'q qildi¹⁴. Iste'molchilar jamiyatining paydo bo'lishi madaniy hodisa sifatida fermerlarni shaharlarga jalb qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI.

1. Ismailovich T. A. Migration of Turkmen Tribes to Zarafshan Oasis: History and Analysis //Central Asian Journal of Social Sciences and History. – 2021. – Т. 2. – №. 3. – С. 47-52.
2. To'rayev A. O'ZBEKLARNING SHORJO'YDAGI HAYOT YO'LLARI //ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz). – 2023. – Т. 36. – №. 36.
3. To'rayev A. БУХОРОДАГИ ТУРКМАНЛАРИНИНГ АЪНАВИЙ ТУРАР ЖОЙЛАРИ ВА УНДАГИ ЗАМОНАВИЙ ЎЗГАРИШЛАР //ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz). – 2023. – Т. 35. – №. 35.
4. Тўраев А. И. БУХОРОДАГИ ТУРКМАНЛАРИНИНГ АЪНАВИЙ ТУРАР ЖОЙЛАРИ ВА УНДАГИ ЗАМОНАВИЙ ЎЗГАРИШЛАР: Тураев Анвар Исмаилович, Кафедра “Всеобщей истории” Бухарского государственного университета старший преподаватель //Образование и инновационные исследования международный научно-методический журнал. – 2023. – №. 1. – С. 7-13.
5. To'rayev A. English Buxorodagi turkmanlarning ananaviy turar joylari va undagi zamonaviy ozgarishlar //ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz). – 2023. – Т. 35. – №. 35.
6. To'rayev A. БУХОРО ТУРКМАНЛАРИ БИЛАН БОГ 'ЛИҚ JOY NOMLARI ТАНЛИЛИ //ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz). – 2022. – Т. 14. – №. 14.

¹³ Boorstin D. J. The Americans: The Democratic Experience. NY, 1973. -P.16.

¹⁴ Historical Statistics of the United States. Volume 4. Cambridge, 2006. -P. 54.

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 6, 30 Июнь

7. To'Rayev A. I., Hayotov F. U. Buxoro vohasi aholisining islom dinini qabul qilishi //Science and Education. – 2022. – Т. 3. – №. 10. – С. 499-504.
8. To'Rayev A. I. BUXORO VOHASIDA YASHAB KELGAN TURKMANLAR HAYOTIDA CHORVACHILIKNING O'RNI //Scientific progress. – 2021. – Т. 2. – №. 1. – С. 1165-1170.
9. To'rayev A. A ЎҒУЗ ҚАБИЛА ВА УРУҒЛАРИНИНГ ТУРКМАН ХАЛҚИНИ ШАКЛЛАНИШИДАГИ ЎРНИ: Хорijiymaqola //ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz). – 2020. – Т. 6. – №. 2.
10. Toshpo'latova, S., & Tursuntoshova, S. (2024). KHOJA ABDULKHOLIQ GIJDUVANI. Modern Science and Research, 3(2), 87–93. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/30711>
11. Toshpo'latova, S. (2024). ETHNOLINGUISTICS OF ETHNOLOGIES OF BUKHARA. Modern Science and Research, 3(2), 1004–1011. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/29523>
12. Toshpo'latova, S. (2024). ETHNOLINGUISTICS. Modern Science and Research, 3(2), 500–507. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/29386>
13. Toshpo'latova, S., & Jo'rayeva, M. (2024). HISTORY AND ARCHITECTURAL MONUMENTS OF JONDOR DISTRICT. Modern Science and Research, 3(2), 447–450. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/31046>
14. Toshpo'latova, S. (2024). RELIGIOUS ANTHROPOLOGY. Modern Science and Research, 3(1), 504–510. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/28281>
15. Shakhnoza Shuhratovna, T. (2023). M. S. ANDREYEV'S WAY OF LIFE. American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education (2993-2769), 1(10), 655–659. Retrieved from <https://grnjournal.us/index.php/STEM/article/view/2280>
16. Shuhratovna, T. S. (2024). Linguistic Anthropology. EUROPEAN JOURNAL OF INNOVATION IN NONFORMAL EDUCATION, 4(3), 432–437. Retrieved from <https://inovatus.es/index.php/ejine/article/view/2792>
17. Toshpolatova Shakhnoza Shuhratovna. (2023). ETHNOLOGICAL ANALYSIS OF NATIONAL COSTUMES AND RITUALS OF TAJIKS IN THE

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 6, 30 Июнь

WORKS OF M. S. ANDREYEV. International Journal Of History And Political Sciences, 3(12), 42–47. <https://doi.org/10.37547/ijhps/Volume03Issue12-08>

18. Toshpolatova Shakhnoza Shuhratovna. (2024). THE PALACES OF THE BUKHARA EMIR. МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА, 2(5), 239–250. <https://doi.org/10.5281/zenodo.11180855>

19. Toshpo'latova, S., & Xudoyqulov, S. (2024). HISTORY AND ETHNOLOGY OF OLOT DISTRICT. Modern Science and Research, 3(5), 148–151. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/31951>

20. Toshpo'latova, S. (2023). M. S. ANDREYEV-SCIENTIFIC CAREER. Modern Science and Research, 2(12), 801–807. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/27191>

21. Sh.Sh.Toshpo'latova, & I.N.Naimov. (2023). M.S. ANDREYEV – O'RTA OSIYO XALQLARI ETNOGRAFIYASINING YIRIK OLIMI. Innovations in Technology and Science Education, 2(8), 1214–1222. Retrieved from <https://humoscience.com/index.php/itse/article/view/698>

22. Toshpulatova Shakhnoza Shuhratovna. (2023). ETYMOLOGY OF TAJIK MARRIAGE CEREMONY. International Journal Of History And Political Sciences, 3(11), 17–23. <https://doi.org/10.37547/ijhps/Volume03Issue11-05>

23. Toshpo'latova, S. S. (2023). TOJIKLAR MILLIY KIYIM-KECHAKLARI VA “BESHMORAK” MAROSIMINING ETNOLOGIK TAHLILI. SCHOLAR, 1(28), 395–401. Retrieved from <https://researchedu.org/index.php/openscholar/article/view/5071>

24. Naimov, I. ., & Toshpo'latova, S. . (2023). MARRIAGE CEREMONY OF TAJIKS IN THE WORK OF MIKHAIL STEPANOVICH ANDREYEV “TADJIKI DOLINI KHUF”. International Journal of Intellectual Cultural Heritage, 3(1), 12–16. Retrieved from <https://ihm.iscience.uz/index.php/ijich/article/view/205>

25. Toshpo'latova, S. (2023). ETHNOLOGICAL ANALYSIS OF CALENDRIAL CALCULATION AND LENGTH MEASUREMENTS OF KHUF VALLEY TAJIKS IN THE RESEARCHES OF M.S. ANDREYEV. Modern Science and Research, 2(10), 291–299. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/25092>

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 6, 30 Июнь

26. Toshpo'latova, S., & Ashurova, G. (2023). THE HISTORY AND DESCRIPTION OF THE WORK OF M. S. ANDREYEV - "ARK BUKHARI". Modern Science and Research, 2(9), 404–409. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/24229>

27. Toshpo'latova, S. . (2023). A STUDY OF THE WEDDING CEREMONY OF THE TAJIKS OF AFGHANISTAN. Modern Science and Research, 2(9), 84–89. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/23903>

28. Toshpolatova Shakhnoza Shuhratovna. (2024). THE PRESENT IRANIANS. МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА, 2(4), 453–462. <https://doi.org/10.5281/zenodo.10969477>.

29. Хасанова Шахноза Баходировна. (2024). РОЛЬ ИНТЕРНЕТ-СЛЕНГА В СИСТЕМЕ РУССКОГО ЯЗЫКА. TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN, 2(5), 235–243. <https://doi.org/10.5281/zenodo.11455009>

30. Хасанова, Ш. (2024). ИСТОРИЯ ИЗУЧЕНИЯ ПАРЕМИИ СОВРЕМЕННОЙ ЛЕКСИКОЛОГИИ. Modern Science and Research, 3(5), 1231–1238. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/33333>

31. Хасанова Шахноза Баходировна. (2024). ФИЛОСОФСКАЯ ПРИРОДА ЛИРИКИ И. АННЕНСКОГО. МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА, 2(5), 258–267. <https://doi.org/10.5281/zenodo.11188698>

32. Хасанова Шахноза Баходировна. (2024). ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ФРАЗЕОЛОГИЗМОВ ПРИ ОБУЧЕНИИ ПРОИЗНОШЕНИЮ, ГРАММАТИКЕ, ЛЕКСИКЕ И ПЕРЕВОДУ. МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА, 2(4), 431–440. <https://doi.org/10.5281/zenodo.10968956>

33. Хасанова, Ш. (2024). PHRASEOLOGICAL UNITS OF THE RUSSIAN LANGUAGE. MODERN SCIENCE AND RESEARCH, 3(4), 128–133. <https://doi.org/10.5281/zenodo.10936168>

34. Баходировна , Х. Ш. . (2024). Из Истории Изучения Пословиц И Поговорок. Miasto Przyszłości, 46, 513–520. Retrieved from <https://miastoprzyszlosci.com.pl/index.php/mp/article/view/2892>

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 6, 30 Июнь

35. Хасанова, Ш. (2024). <https://doi.org/10.5281/zenodo.10651477>. MODERN SCIENCE AND RESEARCH, 3(2), 425–435. <https://doi.org/10.5281/zenodo.10651477>
36. Xasanova, S. (2024). DIFFERENCE BETWEEN PROVERB AND SAYING. MODERN SCIENCE AND RESEARCH, 3(1), 140–147. <https://doi.org/10.5281/zenodo.10467418>
37. Xasanova, S., & murodova, D. (2023). REPRESENTATION OF THE SYSTEMIC RELATIONS OF RUSSIAN VOCABULARY IN PROVERBS AND SAYINGS. Modern Science and Research, 2(10), 276–280. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/24346>
38. Xasanova, S. (2023). USING EXPRESSIVE VOCABULARY IN RUSSIAN PROVERBS. Modern Science and Research, 2(10), 403–408. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/25248>
39. Hasanova, S. (2023). SYSTEM RELATIONS IN THE RUSSIAN LANGUAGE VOCABULARY. Modern Science and Research, 2(9), 72–74. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/23900>
40. Баходировна, Х. Ш. (2023). Гендерная Лексика В Русском Языке. International Journal of Formal Education, 2(11), 324–331. Retrieved from <http://journals.academiczone.net/index.php/ijfe/article/view/1505>
41. Хасанова Шахноза Баходировна. (2023). РЕПРЕЗЕНТАЦИЯ СИСТЕМНЫХ ОТНОШЕНИЙ РУССКОЙ ЛЕКСИКИ В ПОСЛОВИЦАХ И ПОГОВОРКАХ. International journal of education, social science & humanities. finland academic research science publishers, 11(4), 1220–1226. <https://doi.org/10.5281/zenodo.7847968>
42. Xasanova, S. (2023). STRUCTURAL – SEMANTIC CHARACTERISTICS OF PROVERBS. Modern Science and Research, 2(12), 619–625. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/27109>
43. Nigmatova Gulnoz Khamidovna, & Khasanova Shakhnoza Bakhodirovna. (2022). System Relations in the Vocabulary of the Russian Language. Global Scientific Review, 3, 44–48. Retrieved from <https://www.scienticreview.com/index.php/gsr/article/view/22>
44. Shaxnoza Baxadirovna, X. (2023). PROVERBS IN THE LEXICOGRAPHICAL ASPECT. International Journal of Formal

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 6, 30 Июнь

Education, 2(12), 429–437. Retrieved from
<http://journals.academiczone.net/index.php/ijfe/article/view/1771>

45. Xasanova, S. (2024). DIFFERENCE BETWEEN PROVERB AND SAYING. Modern Science and Research, 3(1), 140–147. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/27853>

46. Xasanova, S. (2024). NAMES OF PERSONS IN RUSSIAN, UZBEK PROVERBS AND SAYINGS. Modern Science and Research, 3(2), 425–435. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/29049>

47. Хасанова, Ш. Б. (2023). ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ВЫРАЗИТЕЛЬНЫХ ВОЗМОЖНОСТЕЙ ЛЕКСИКИ В РУССКИХ ПОСЛОВИЦАХ. Modern Science and Research, 2(10), 403–408. Retrieved from <https://inlibrary.uz/index.php/science-research/article/view/25248>